

الهداية في النحو: درس جبريل و ششم

صفت مشبّهه

تعريف

هو اسم مشتق من فعل لازم ليبدأ على فن قام به الفعل بمعنى الثبوت

صيغه أن

بر خلاف صيغه اسم فاعل و مفعول است و سماعی است.

حَسَن
صَغْب

عملکرد آن

عمل فعل خود را انجام می دهد در همه ی زمان ها به شرط تکیه بر اموراتی که در اسم فاعل ذکر شد.

صُور آن

دارای ۱۸ صورت

چگونگی صورت ها

هر یک از آن ها

۱- با لام

صورت صفت

۲- بدون لام

الحسن وَجْهَهُ / وَجْهَهُ / وَجْهَهُ

الحسن الوجْهُ / الوجْهُ / الوجْهُ

الحسن وجْهَةٌ / وجْهَةٌ / وجْهَةٌ

حسن الوجْهُ / الوجْهُ / الوجْهُ

حسن وجْهَةٌ / وجْهَةٌ / وجْهَةٌ

۲- با لام

۱- مضاف

صورت معمول آن

۳- بدون لام

یا ممتنع است

۱ الحسن وَجْهَهُ و الحسن وجْهَةٌ

یا مختلفٌ فيه است (مورد اختلاف)

۳ حسن وَجْهَهُ

یا أحسن است

۹ قسم است که دارای یک ضمیرند. ۴ و ۵

الحسن الوجْهُ و الحسن الوجْهُ

۶ و ۷ حسن الوجْهُ و حسن الوجْهُ

۸ الحسن وَجْهاً

۹ حسن وَجْهاً

۱۰ حسن وجْهٍ

۱۱ الحسن وَجْهَهُ

۱۲ حسن وَجْهَهُ

یا حسن است

۲ قسم است که دارای دو ضمیر است.

۱۳ حسن وَجْهَهُ

۱۴ الحسن وَجْهَهُ

یا قبيح است

۵ قسم است و ضمیری وجود ندارد. ۱۵

الحسن الوجْهُ

۱۶ حسن الوجْهُ

۱۷ حسن وجْهٍ

۱۸ الحسن وجْهَةٌ

در صورت رفع دادن معمول آن

عدم وجود ضمیر در صفت

ضابطه کلی در آن

در صورت نصب دادن یا مجرور کردن معمول آن

وجود ضمیر در صفت که به موصوف برمی گردد.

